

Цивільне право і цивільний процес, сімейне право,
міжнародне приватне право

УДК 347.9

Уразова Ганна Олександрівна

*кандидат юридичних наук,
асистентка кафедри цивільного права № 1*

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Уразова Анна Александровна

*кандидат юридических наук,
ассистентка кафедры гражданского права № 1*

Национальный юридический университет имени Ярослава Мудрого

Urazova Hanna

Candidate of Law, Assistant of the Department of Civil Law № 1

Yaroslav Mudriy National Law University

Гудзенко Юлія Олександрівна

студентка

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Гудзенко Юлия Александровна

студентка

Национального юридического университета имени Ярослава Мудрого

Gudzenko Yulia

Student of the

Yaroslav Mudriy National Law University

**ЗАХИСТ АВТОРСЬКОГО ПРАВА ТА СУМІЖНИХ ПРАВ В
СУЧАСНИХ УМОВАХ
ЗАЩИТА АВТОРСКОГО ПРАВА И СМЕЖНЫХ ПРАВ В
СОВРЕМЕННЫХ УСЛОВИЯХ**

COPYRIGHT AND RELATED RIGHTS PROTECTION IN MODERN CONDITIONS

Анотація. У статті викладено дослідження проблеми захисту та охорони прав інтелектуальної власності, а саме авторського права та суміжних прав. Зазначено, що питання захисту та охорони авторських і суміжних прав в сучасному світі є дуже актуальним і наразі не досконало вирішеним. Проведено аналіз вітчизняних нормативно-правових актів у цій сфері. Зокрема, досліджено норми Цивільного та Кримінального Кодексів України, Закон України «Про авторське право і суміжні права», Закон України «Про державну підтримку кінематографії в Україні». Проаналізовано міжнародні нормативно-правові акти, а саме: Договір Всесвітньої організації інтелектуальної власності про авторське право (Договір ВОІВ) та Угоду про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності (Угода TRIPS).

Наведено визначення поняття «захист», встановлено об'єкти та суб'єкти авторського права та суміжних прав. Також у статті приділяється увага видам захисту авторських та суміжних прав: юрисдикційний та неюрисдикційний. Досліджено два сучасних шляхи захисту авторського права – це копірайт та копілефт.

Проаналізовано цивільно-правовий захист: визначено підставу для звернення особи до суду з метою захисту свого права інтелектуальної власності, порядок захисту порушених прав та способи захисту цих прав. Встановлено, що звернення з претензією до порушника авторських та суміжних прав, не завжди є ефективним способом захисту. Отже, суб'єкти авторського та суміжних прав найчастіше обирають судовий захист своїх порушених прав. Виявлено проблеми, що стосуються регулювання, охорони та доказування порушення авторських прав у мережі Інтернет. Проведено аналіз судової практики щодо захисту

авторського права та суміжних прав. З'ясовано, що суди не завжди належним чином захищають суміжне право, що було порушене у мережі інтернет. Наведено висновки та перспективи розвитку захисту та охорони авторського права та суміжних прав.

Ключові слова: захист, авторське право, суміжні права, порушення авторських та суміжних прав в мережі Інтернет.

Анотація. *В статті изложены исследования проблем защиты и охраны прав интеллектуальной собственности, а именно авторского права и смежных прав. Отмечено, что вопрос защиты и охраны авторских и смежных прав в современном мире является актуальным и сейчас не в совершенстве решенным. Проведен анализ национальных нормативно-правовых актов в этой сфере. В частности, исследованы нормы Гражданского и Уголовного Кодексов Украины, Закон Украины «Об авторском праве и смежных правах», Закон Украины «О государственной поддержке кинематографии в Украине». Проанализированы международные нормативно-правовые акты, а именно: Договор по авторскому праву (Договор ВОИВ) и Соглашение о торговых аспектах прав интеллектуальной собственности (Соглашение TRIPS).*

Приведено определения понятия «защита», установлено объекты и субъекты авторского права и смежных прав. Также в статье уделяется внимание видам защиты авторских и смежных прав: юрисдикционный и неюрисдикционный. Исследовано два современных пути защиты авторского права - это копирайт и копилефт.

Проанализировано гражданско-правовую защиту: определены основания для обращения лица в суд с целью защиты прав на объекты интеллектуальной собственности, порядок защиты нарушенных прав и способы защиты этих прав. Установлено, что обращение с претензией к

нарушителю авторских и смежных прав не всегда является эффективным способом защиты. Следовательно, субъекты авторского и смежных прав чаще всего выбирают судебную защиту своих нарушенных прав. Выявлены проблемы, касающиеся регулирования, охраны и доказывания нарушения авторских прав в сети Интернет. Проведен анализ судебной практики по защите авторского права и смежных прав. Выяснено, что суды не всегда должным образом защищают смежные права, которые были нарушены в сети интернет. Приведены выводы и перспективы развития защиты и охраны авторского права и смежных прав.

Ключевые слова: защита, авторское право, смежные права, нарушение авторских и смежных прав в сети Интернет.

Summary. *The article presents a study of the problem of protection and enforcement of intellectual property rights, namely copyright and related rights. It is noted that the issue of protection and preservation of copyright and related rights in the modern world is very relevant and currently not fully resolved. The analysis of normative-legal documents in this sphere is carried out. In particular, the domestic legislation was studied, namely, the norms of the Civil and Criminal Codes of Ukraine, the Law of Ukraine "On Copyright and Related Rights", the Law of Ukraine "On State Support of Cinematography in Ukraine". International normative legal acts are analyzed. Namely: the World Intellectual Property Organization Copyright Treaty (BOIB Agreement) and the Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights (TRIPS Agreement).*

The definition of "protection" is given, as well as the objects and subjects of copyright and related rights. The article also pays attention to the types of copyright and related rights protection: jurisdictional and non-jurisdictional. Two modern ways of copyright protection have been studied - copyright and copyleft.

Civil law protection is analyzed: the grounds for a person to go to court to protect their intellectual property rights, the procedure for protection of infringed rights and ways to protect these rights are determined. It has been established that filing a claim against the infringer of copyright and related rights is not always an effective way of protection. Thus, the subjects of copyright and related rights often choose to protect their infringed rights. Problems related to the regulation, protection and proof of copyright infringement on the Internet have been identified. An analysis of case law on the protection of copyright and related rights. It has been found that courts do not always adequately protect related rights that have been violated on the Internet. The conclusions and prospects of development of protection and protection of copyright and related rights are given.

***Key words:** protection, copyright, related rights, infringement of copyright and related rights on the Internet.*

Постановка проблеми. В наші дні відбувається швидкий розвиток інтелектуальної та інформаційної діяльності. Новітні технології розповсюджуються у межах національних кордонів та поза ними, а розвиток міжнародного ринку товарів та послуг обумовлює підвищену роль інтелектуальної власності. Розвиток людських ресурсів, розповсюдження інформації та створення нових знань, інноваційний розвиток – все це потребує великої уваги щодо захисту інтелектуальної власності, а особливо авторського права та суміжних прав. Сучасний етап характеризується розширенням можливостей використання результатів творчої діяльності. Головна проблема полягає у тому, що з розвитком авторського права та суміжних прав збільшується випадки правопорушень і незаконного використання цих прав. Право на інтелектуальну власність потребує захисту та охорони з боку національного законодавства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблему захисту прав інтелектуальної власності, а особливо авторського права та суміжних прав, досліджували багато науковців та правників. Зокрема, це О. Кравченко [3], І. І. Верба [4], В. І. Борисова [5], В. С. Линдюк [6], Т. Шмарьова [11], О. В. Іевіня [12].

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Дослідити сучасний стан захисту прав інтелектуальної власності, зокрема, нормативно-правову базу щодо захисту авторського права та суміжних прав, проаналізувати судову практику у цій сфері.

Виклад основного матеріалу. Захист будь-якого цивільного права, в тому числі права інтелектуальної власності, завжди потребує значної уваги. Проблема захисту та охорони авторських прав і суміжних прав в сучасному світі є актуальною і наразі не досконально вирішеною [11, с. 2]. Забезпечення охорони авторських прав і суміжних прав можливе завдяки наявності відповідної нормативно-правової бази, яка повною мірою захищала б авторське право.

В законодавстві України велика роль відводиться належній правовій охороні авторського та суміжного права. Зокрема, основним джерелом у цій сфері є Закон України «Про авторське право і суміжні права» [1]. Його V розділ «Захист авторського права і суміжних прав» присвячено саме захисту цих прав. Крім того, Цивільний Кодекс України (далі – ЦК) [2] приділяє значну увагу авторським та суміжним правам. Так, Глава 36 (Авторське право) та 37 (Суміжні права) Книги четвертої регулюють питання щодо визначення: об'єктів та суб'єктів авторського і суміжних прав, особистих немайнових та майнових прав інтелектуальної власності, способів використання об'єктів авторського права та суміжного права та ін. Однак спеціальних норм щодо захисту авторського права та суміжних прав в цих главах не міститься. Як виключення, в Главі 35 «Загальні положення про право інтелектуальної власності» є ст. 432 «Захист права

інтелектуальної власності судом». Таким чином, в ЦК не достатньо приділяється уваги питанню захисту авторських та суміжних прав.

Захисту таких прав також присвячена стаття 176 Кримінального Кодексу України [6]. Суспільна небезпечність злочину, вказаного в цій статті, полягає у заподіянні шкоди суспільним відносинам, які пов'язані з використанням авторського права. Передбачена відповідальність у частині 2 статті 176 КК за ті самі дії, якщо вони вчинені повторно або завдали матеріальної шкоди в особливо великому розмірі, тобто якщо вартість предметів або сума доходу у тисячу і більше разів перевищує неоподаткований мінімум доходів громадян [7]. З цього випливає, що за порушення авторських або суміжних прав може наставати кримінальна відповідальність.

Міжнародні нормативно-правові акти передбачають охорону та захист авторських прав. Основними джерелами є: Договір Всесвітньої організації інтелектуальної власності про авторське право (Договір ВОІВ) [13] та Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності (Угода TRIPS) [14].

Головна мета міжнародного Договору ВОІВ – забезпечити додатковий захист авторських прав, які пов'язані з сучасними інформаційними технологіями. Зокрема, у ньому наголошується, що комп'ютерні програми, незалежно від способу або форми їх вираження, охороняються як літературні твори, а впорядкування та селекція матеріалів у базах даних також отримують правовий захист. Варто звернути увагу на те, що цей Договір закріплює право на розповсюдження літературних та художніх творів; право на прокат комп'ютерних програм, кінематографічних творів і творів, втілених у фонограмах.

В свою чергу, Угода TRIPS встановлює режим правового регулювання використання об'єктів інтелектуальної власності на

міжнародному рівні, надаючи змогу інвесторам розглядати їх як об'єкти інвестицій [14].

Потрібно звернути увагу на те, що значить термін захист. Це сукупність дій, які забезпечують визнання та відновлення прав, а також припинення порушень цих прав [10]. Існує два види захисту авторських та суміжних прав: юрисдикційний та неюрисдикційний. За допомогою юрисдикційного захисту відбувається судовий розгляд справ про порушення авторського або суміжного права. Цей захист також передбачає діяльність інших державних органів, які допомагають встановити істину у справі. В свою чергу неюрисдикційний захист здійснює самостійний розгляд справи, без втручання державних органів. Він також передбачає діяльність громадян та громадських організацій щодо припинення правопорушення авторських або суміжних прав та відновлення порушених прав [3, с. 65].

Останнім часом вчені визначають два шляхи захисту авторського права: копірайт та копілефт.

Копірайт передбачає захист твору, який не вимагає державного документального підтвердження. Цей універсальний захист застосовують в усьому світі. Сутність цього захисту полягає в тому, що великі обсяги інформації є недоступними для використання, навіть тоді, коли автор не використовує їх.

В сучасному світі поширився новий вид захисту на літературні твори – копілефт. Він передбачає, що майнові права зберігаються за автором не більше 14 років, а, в свою чергу, інші особи можуть використовувати інші твори за умови, якщо вони будуть дотримуватись певних правил. Це новий термін і захист, тому наразі він не закріплений у нормативно-правових актах жодної країни. Проте це питання можна вирішити наступним чином: автор закріплює майнові права за собою завдяки копірайту та може створити публічний ліцензійний договір, за яким передбачена передача

частини цих прав іншим. Наприклад такі договори як «BSD ліцензія», «GNU Free Documentation License», «GNU General Public License», «MIT-ліцензія» [4, с. 87].

Відповідно до статті 51 ЗУ «Про авторське право та суміжні права» захист особистих немайнових і майнових прав суб'єктів авторського права та суміжних прав здійснюється у порядку, встановленому адміністративним, цивільним і кримінальним законодавством. Однак найбільшу роль для суб'єкта права відіграє цивільно-правовий захист виключних прав, адже за допомогою нього можна уникнути шкідливих наслідків правопорушення, компенсувати майнову та моральну шкоди [5, с. 573].

Особа, яка зазнала порушення свого авторського або суміжного права, може звернутися за захистом як до порушника з претензією, так і подати позов до суду. Цивільно-правовий захист відбувається у встановленому судовому порядку шляхом подачі позову до суду. В такому позові обов'язково зазначається сутність правопорушення, вимоги про його припинення та відновлення авторського права або суміжних прав [5, с. 574]. Так, в одній із справ, суди встановили, що позивач направив відповідачу претензію, в якій вимагав сплатити компенсацію за порушення майнових суміжних прав внаслідок використання спірних виконань під час їх публічного сповіщення і яка залишилась зі сторони відповідача без відповіді та реагування. За таких обставин позивач, щоб захистити свої порушені права, звернувся до суду з позовом у цій справі [10].

Треба також відзначити, що підставою для звернення особи до суду з метою захисту свого права інтелектуальної власності є порушення виключних авторських або суміжних прав, їх невизнання або оспорювання [5, с. 574].

Суб'єкти авторського права або суміжних прав, права яких були порушені, відповідно до абзацу 2 частини 1 статті 52 Закону України «Про авторське право і суміжні права» мають право:

- вимагати визнання та поновлення своїх прав, а також забороняти дії, які можуть порушити авторське право і (або) суміжні права чи створюють загрозу їх порушення;
- звертатися до суду з позовом про поновлення порушених прав або припинення дій, що порушують авторське право і (або) суміжні права чи створюють загрозу їх порушення;
- подавати позови до суду про відшкодування моральної (немайнової) шкоди;
- подавати позови до суду про відшкодування матеріальної шкоди, включаючи упущену вигоду, або стягнення доходу, отриманого порушником унаслідок порушення ним авторського права і (або) суміжних прав, або виплату компенсацій;
- вимагати припинення підготовчих дій до порушення авторського права і (або) суміжних прав, у тому числі призупинення митних процедур, якщо є підозра, що можуть бути пропущені на митну територію України чи з її митної території контрафактні примірники творів, фонограм, відеограм, засоби обходу технічних засобів захисту, в порядку, передбаченому Митним кодексом України;
- брати участь в інспектуванні виробничих приміщень, складів, технологічних процесів і господарських операцій, пов'язаних з виготовленням примірників творів, фонограм і відеограм, щодо яких є підстави для підозри про порушення чи загрозу порушення авторського права і (або) суміжних прав, у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України;

- вимагати, в тому числі у судовому порядку, публікації в засобах масової інформації даних про допущені порушення авторського права і (або) суміжних прав та судові рішення щодо цих порушень;
- вимагати від осіб, які порушують авторське право і (або) суміжні права позивача, надання інформації про третіх осіб, задіяних у виробництві та розповсюдженні контрафактних примірників творів і об'єктів суміжних прав, а також засобів обходу технічних засобів захисту, та про канали їх розповсюдження;
- вимагати прийняття інших передбачених законодавством заходів, пов'язаних із захистом авторського права та суміжних прав [1].

Так, зазначені дії є способами захисту авторських або суміжних прав. Правоволоділець, який зазнав шкідливих наслідків щодо своїх авторських або суміжних прав, звертаючись до суду з метою усунення цих наслідків, може застосовувати один чи кілька таких способів захисту авторських та суміжних прав.

Треба звернути увагу й на те, що в законодавстві України ще досі не визначено особливості регулювання, охорони та доказування порушення авторських прав у мережі Інтернет. За допомогою сучасних технологій можна зробити процес копіювання та розповсюдження дуже просто та доступно. Проблема полягає в тому, що, по-перше, складно зафіксувати порушення, по-друге, довести кому насправді належить об'єкт авторського права, по-третє, встановити яке саме (авторське чи суміжне) інтелектуальне право було порушено, по-четверте, визначити форму і спосіб використання об'єкта авторського чи суміжного права .

Необхідно зазначити, що в Прикінцевих та перехідних положеннях Закону України «Про державну підтримку кінематографії в Україні» [8] приділяється увага питанням, що стосуються припинення порушень авторського права і (або) суміжних прав з використанням мережі Інтернет. Зокрема, встановлюється майнова відповідальність за невчинення

власником веб-сайту, постачальником послуг хостингу передбачених законодавством про авторське право і суміжні права дій щодо унеможливлення доступу користувачів мережі Інтернет до об'єктів авторського права і (або) суміжних прав та ін.

Судова практика в Україні щодо захисту авторського та суміжного права різноманітна.

Так, громадська спілка "Український музичний альянс" (далі - Спілка) в інтересах ТОВ "Комп мюзік" (далі - позивач) звернулась до Господарського суду міста Києва з позовом до ТОВ "Мегого" (далі - відповідач) про стягнення компенсації за порушення майнових суміжних прав на фонограми та зафіксовані у них виконання музичних творів. Позовні вимоги мотивовано неправомірним (без надання відповідного дозволу та без сплати винагороди) використанням відповідачем шляхом публічного сповіщення фонограм та зафіксованих у них виконань у складі музичного шоу "Аліса в стране чудес". PoleDenseShow" у мережі Інтернет на веб-сайті <https://megogo.net/>, що належить відповідачу. Рішенням Господарського суду міста Києва позовні вимоги задоволено частково. Постановою Північного апеляційного господарського суду рішення Господарського суду міста Києва змінено в частині суми компенсації, присудженої до стягнення.

КГС ВС зазначив, що у прийнятті судового рішення зі спору, пов'язаного з порушенням авторського права та/або суміжних прав, не є достатнім загальне посилення суду на використання твору та/або об'єкта суміжних прав позивачем: мають бути з'ясовані конкретні форма і спосіб використання кожного об'єкта такого права, а також визначено класифікацію об'єкту відповідно до законодавчих норм.

Враховуючи те, що "онлайн-кінотеатр" є доступним для перегляду потенційним користувачам на стаціонарних комп'ютерах, ноутбуках, планшетах, смартфонах, а також на сучасних Smart TV, колегія суддів

погоджується з висновком суду апеляційної інстанції, що використання спірних виконань відповідає визначенню "публічне сповіщення" (доведення до загального відома), яке наведене у статті 1 Закону № 3792-XII (передача за згодою суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав в ефір за допомогою радіохвиль, у тому числі з використанням супутників, чи передача на віддаль за допомогою проводів або будь-якого виду наземного чи підземного (підводного) кабелю (провідникового, оптоволоконного та інших видів) творів, виконань, будь-яких звуків і (або) зображень, їх записів у фонограмах і відеограмах, програм організацій мовлення тощо, коли зазначена передача може бути сприйнята необмеженою кількістю осіб у різних місцях, віддаленість яких від місця передачі є такою, що без зазначеної передачі зображення чи звуку не можуть бути сприйняті).

Крім того зі змісту оскаржуваних судових рішень вбачається, що приймаючи рішення про задоволення позову та встановлюючи обставини щодо порушення відповідачем авторських прав позивача, суди попередніх інстанцій не врахували, що фактично спірні фонограми було використано у складі танцювального музичного шоу "Аліса в стране чудес". PoleDenseShow", тобто у складі аудіовізуального твору (фактично ж суди встановили публічне сповіщення іншого аудіовізуального твору - знятого із залу невідомою особою згаданого танцювального шоу).

Судам у першу чергу необхідно було встановити обставини щодо надання автору цього твору дозволу на включення спірних виконань (як тих, що існували раніше) до аудіовізуального твору та встановити обставини щодо порушення/непорушення при створенні аудіовізуального твору суміжних прав. Водночас судами вказані обставини не встановлювалися [10].

Таким чином, судами було встановлено факт використання фонограм через їх публічне сповіщення. Однак, суди не врахували те, що фонограми

використовувались у складі музичного шоу, яке відповідно до ст.1 ЗУ «Про авторське право та суміжні права» є аудіовізуальним твором. Як наслідок, не з'ясували обставини щодо порушення відповідачем прав позивача як суб'єкта авторського права чи суміжних прав. Відповідно до ч. 2 ст. 17 ЗУ «Про авторське право та суміжні права» визначено, що якщо інше не передбачено у договорі про створення аудіовізуального твору, автори, які зробили внесок або зобов'язалися зробити внесок у створення аудіовізуального твору і передали майнові права організації, що здійснює виробництво аудіовізуального твору, чи продюсеру аудіовізуального твору, не мають права заперечувати проти виконання цього твору, його відтворення, розповсюдження, публічного показу, публічної демонстрації, публічного сповіщення, а також субтитрування і дублювання його тексту, крім права на окреме публічне виконання музичних творів, включених до аудіовізуального твору. За оприлюднення і кожне публічне виконання, показ, демонстрацію чи сповіщення аудіовізуального твору, його здавання у майновий найм і (або) комерційний прокат його примірників за всіма авторами аудіовізуального твору зберігається право на справедливую винагороду, що розподіляється і виплачується організаціями колективного управління або іншим способом. Тобто, для того щоб констатувати наявність або відсутність порушення суміжних прав необхідно було з'ясувати чи давав згоду виробник фонограми на її використання в аудіовізуальному творі. Крім того, можливе й порушення авторських прав у випадку не сплати винагороди за використання твору, оскільки відповідно до ч. 1 ст. 17 ЗУ «Про авторське право та суміжні права» автором твору є, зокрема, автор спеціально створеного для аудіовізуального твору музичного твору з текстом або без нього.

Інший приклад. Постанова Вищого господарського суду України від 12.12.2017 №918/30/17. У січні 2017 року Анімаккорд ЛТД звернулось до господарського суду Рівненської області з позовом до товариства з

обмеженою відповідальністю "Фудмережа" про стягнення 80 000 грн. компенсації у зв'язку з порушенням виключних майнових прав та накладення штрафу у розмірі 10 % від розміру присудженої судом компенсації до Державного бюджету України. Рішенням господарського суду Рівненської області, залишеним без змін постановою Рівненського апеляційного господарського суду, позов задоволено. Не погоджуючись з прийнятими судовими рішеннями, відповідач звернувся до Вищого господарського суду України з касаційною скаргою, в якій просить їх скасувати, а справу передати на новий розгляд до суду першої інстанції.

Суд постановив, що за змістом статей 435, 440, 441, 443 Цивільного кодексу України та відповідно до статей 7, 15, 31-33 Закону України «Про авторське право і суміжні права» право на використання твору належить автору або іншій особі, яка одержала відповідне майнове право у встановленому порядку; використання твору здійснюється лише за згодою автора або особи, якій передано відповідне майнове право. Судами попередніх інстанцій було також встановлено, що виключні майнові авторські права на аудіовізуальний твір – мультиплікаційний серіал «Маша і Ведмідь» та його складові частини належать позивачу, тоді як з боку відповідача мало місце використання зображення персонажів цього мультиплікаційного серіалу шляхом пропонування до продажу та продажу відповідного товару із зображенням згаданих об'єктів авторського права за відсутності необхідного дозволу позивача. Враховуючи ці підстави, суди попередніх інстанцій вирішили стягнути з відповідача компенсації та штраф у зв'язку з порушенням виключних майнових прав позивача. Враховуючи викладене Вищий господарський суд постановив залишити без задоволення касаційну скаргу з боку відповідача, постанову Рівненського апеляційного господарського суду залишити без змін [9].

Отже, судами було встановлено, що в одному з гіпермаркетів міста товариство з обмеженою відповідальністю (відповідач) здійснювало

продаж продукції, на упаковці якої було відтворено зображення головних героїв аудіовізуальних творів, що і стало порушенням майнових авторських прав на ці твори та його самостійні частини (зображення персонажів), які належать позивачеві – іншому товариству з обмеженою відповідальністю. Відповідно до ст. 435, 440, 441, 443 ЦК України та ст. 7, 15, 31-33 ЗУ «Про авторське право і суміжні права» було встановлено факт правопорушення з боку відповідача, адже автор, який одержав відповідне майнове право у встановленому порядку, не надавав відповідачу жодного дозволу на виробництво, розповсюдження вказаної продукції з відповідним зображенням.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямі. Отже, розвиток інтелектуальної власності стрімко набирає обертів, що обумовлює потребу захисту та охорони цього інституту. У сфері авторського права та суміжних прав національне законодавство повинно забезпечувати належне функціонування, підвищити ефективність захисту та посилити режим правової охорони, а також – відповідальність за порушення авторських та суміжних прав. Потрібно звернути увагу й на те, що з розвитком сучасних технологій збільшується кількість правопорушень авторських та суміжних прав у мережі Інтернет. Видається, що в законодавстві України недостатньо врегульовані питання охорони та доказування порушення авторських прав у мережі Інтернет.

Література

1. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23.12.1993 № 3792-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text>
2. Цивільний кодекс України: Цивільний Кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>

3. Кравченко О. Захист авторського права і суміжних прав / О. Кравченко // Вісник прокуратури. 2002. № 6. С. 62-67.
4. Верба І. Основи інтелектуальної власності: навчальний посібник/ І.І. Верба, В.О. Коваль; за ред. С.В. Чікін. 2-ге вид. перероб. і доп. К.: НТУУ «КПІ», 2013. 262 с.: 23 іл.
5. Цивільне право: підручник: у 2 т. / В. І. Борисова (кер. авт. кол.), Л. М. Баранова, Т. І. Бегова [та ін.]; за ред. В. І. Борисової, І. В. Спасибо-Фатєєвої, В. Л. Яроцького. Х.: Право, 2011. Т. 1. 656 с.
6. Линдюк В.С. Кримінально-правовий захист авторського права: теоретичний аспект / В.С. Линдюк. URL: http://www.rusnauka.com/17_SSN_2007/Pravo/22434.doc.htm
7. Кримінальний кодекс України: Кримінальний Кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
8. Про державну підтримку кінематографії в Україні: Закон України від 23.03.2017 № 1977-VIII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1977-19>
9. Постанову Вищого господарського суду України від 12.12.2017 №918/30/17. Пряме посилання на документ в системі «Протокол»: [https://protocol.ua/ua/vgsu_prodag_bez_dozvolu_pravovlasnika_produktsii_na_upakovtsi_yakoi_vidtvoreno_zobragennya_golovnih_personagiv_tvoriv_porushue_maynovi_avtorski_prava_na_tsi_tvori_ta_e_pidstavoyu_dlya_styagnennya_vidpovidnoi_kompensatsii_\(sprava_918_30_17_12_12_17\)/](https://protocol.ua/ua/vgsu_prodag_bez_dozvolu_pravovlasnika_produktsii_na_upakovtsi_yakoi_vidtvoreno_zobragennya_golovnih_personagiv_tvoriv_porushue_maynovi_avtorski_prava_na_tsi_tvori_ta_e_pidstavoyu_dlya_styagnennya_vidpovidnoi_kompensatsii_(sprava_918_30_17_12_12_17)/).
10. Постанова Касаційного господарського суду Верховного суду від 08.10.2020 по справі № 910/5695/19 (№ в ЄДРСР 92096590) Пряме посилання на документ в системі «Прецедент»: <https://precedent.ua/92096590>.

- 11.Шмарьова Т. Захист авторських прав: російська теорія й українська практика / Т. Шмарьова, В. Добринс. URL: <http://www.telekritika.ua/yuridichna...06.../63749>
- 12.Ієвіня О.В. Цивільно-правова охорона та захист прав виробників фонограм: Автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.03 /ОЮАУ. О., 2005. 20 с.
- 13.Договір Всесвітньої організації інтелектуальної власності про авторське право, прийнятий Дипломатичною конференцією 20 грудня 1996 року. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_770
- 14.Угода про заснування Світової організації торгівлі від 15.04.1994. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/981_018#Text

References

1. Pro avtorsjke pravo i sumizhni prava: Zakon Ukrainy vid 23.12.1993 # 3792-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text>
2. Cyviljnyj kodeks Ukrainy: Cyviljnyj Kodeks Ukrainy vid 16.01.2003 # 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
3. Kravchenko O. Zakhyst avtorsjkogho prava i sumizhnykh prav / O. Kravchenko // Visnyk prokuratury. 2002. No 6. S. 62-67.
4. Verba I. Osnovy intelektualnoji vlasnosti: navchaljnyj posibnyk/ I.I. Verba, V.O. Kovalj; za red. S.V. Chikin. 2-ghe vyd. pererob. i dop. K.: NTUU «KPI», 2013. 262 s.: 23 il.
5. Cyviljne pravo: pidruchnyk: u 2 t. / V. I. Borysova (ker. avt. kol.), L. M. Baranova, T. I. Bjeghova [ta in.]; za red. V. I. Borysovoji, I. V. Spasybo-Fatjejevoji, V. L. Jarocjkogho. Kh.: Pravo, 2011. T. 1. 656 s.
6. Lyndjuk V.S. Kryminaljno-pravovyj zakhyst avtorsjkogho prava: teoretychnyj aspekt / V.S. Lyndjuk. URL: http://www.rusnauka.com/17_SSN_2007/Pravo/22434.doc.htm

7. Kryminalnyj kodeks Ukrainy: Kryminalnyj Kodeks Ukrainy vid 05.04.2001 # 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
8. Pro derzhavnu pidtrymku kinematografiji v Ukraini: Zakon Ukrainy vid 23.03.2017 # 1977-VIII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1977-19>
9. Postanovu Vyshhogho gospodarsjkogho sudu Ukrainy vid 12.12.2017 #918/30/17. Prjame posylannja na dokument v systemi «Protokol»: [https://protocol.ua/ua/vgsu_prodag_bez_dozvolu_pravovlasnika_produktsii_na_upakovtsi_yakoi_vidtvoreno_zobragennya_golovnih_personagiv_tvoriv_porushue_maynovi_avtorski_prava_na_tsi_tvori_ta_e_pidstavoyu_dlya_styagnennya_vidpovidnoi_kompensatsii_\(sprava_918_30_17_12_12_17\)/](https://protocol.ua/ua/vgsu_prodag_bez_dozvolu_pravovlasnika_produktsii_na_upakovtsi_yakoi_vidtvoreno_zobragennya_golovnih_personagiv_tvoriv_porushue_maynovi_avtorski_prava_na_tsi_tvori_ta_e_pidstavoyu_dlya_styagnennya_vidpovidnoi_kompensatsii_(sprava_918_30_17_12_12_17)/).
10. Postanova Kasacijnogho gospodarsjkogho sudu Verkhovnogho sudu vid 08.10.2020 po spravi # 910/5695/19 (# v JeDRSR 92096590) Prjame posylannja na dokument v systemi «Precedent»: <https://precedent.ua/92096590>.
11. Shmarjova T. Zakhyst avtorsjkykh prav: rosijsjka teorija j ukrajinsjka praktyka / T. Shmarjova, V. Dobryns. URL: <http://www.telekritika.ua/yuridichna...06.../63749>
12. Ijevinja O.V. Cyviljno-pravova okhorna ta zakhyst prav vyrobnykiv fonogram: Avtoref. dys... kand. juryd. nauk: 12.00.03 /OJuAU. O., 2005. 20 s.
13. Doghovir Vsesvitnjoji orghanizaciji intelektualjnoji vlasnosti pro avtorsjke pravo, pryjnjatyj Dyplomatychnoju konferencijeju 20 ghrudnja 1996 roku. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_770
14. Ughoda pro zasnuvannja Svitovoji orghanizaciji torghivli vid 15.04.1994. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/981_018#Text